

Datum
30 JAN. 2020

Ons kenmerk
SBK/100676/HB

Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Aan de staatssecretaris van Sociale zaken en Werkgelegenheid
Mevrouw drs. T. van Ark
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Pagina
1

Onderwerp

Aanvullende u-toets op het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Participatiewet en de Ziektewet in verband met het verbeteren van de regeling voor loonkostensubsidie en enkele andere wijzigingen

Geachte mevrouw Van Ark,

Op 7 november hebben wij uw brief ontvangen waarin u UWV verzoekt een aanvullende uitvoeringstoets uit te voeren op het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Participatiewet en de Ziektewet in verband met het verbeteren van de regeling voor loonkostensubsidie en enkele andere wijzigingen. UWV heeft eerder een uitvoeringstoets uitgebracht op een vorig conceptvoorstel. In vorige uitvoeringstoets over deze wijziging werd de wijziging als onuitvoerbaar beoordeeld, omdat een landelijke database met LKS-bedragen niet realiseerbaar bleek. Basis voor deze aanvullende toets is een nieuwe werkwijze die geschetst is in het advies van Gidsz Organisatieadvies. In deze brief geven wij een oordeel over de uitvoerbaarheid en een globale beschrijving van de noodzakelijke wijzigingen in onze uitvoering en de aandachtspunten die daarmee gepaard gaan. Daarnaast zullen wij ingaan op de haalbaarheid van de beoogde invoeringsdatum van 1 januari 2022 en de eenmalige en structurele uitvoeringskosten.

Uitvoeringsconsequenties

De wijziging houdt in dat gemeenten in het geval van ziekte de loonkostensubsidie (LKS) gaan doorbetalen en dat UWV dit bedrag in mindering brengt op het uit te betalen ziekengeld. Gemeenten hoeven de betaling van de LKS niet meer te 'stoppen' en te 'starten'. De werkgever hoeft zijn werknemer alleen bij UWV ziek te melden. Bij betermelding stopt UWV de aanvulling. Voor de berekening en toekenning van de Ziektewet zal UWV gebruik maken van het loonwaardegegeven dat door gemeenten beschikbaar wordt gesteld via het DKD-bericht (Digitaal Klantdossier). Om tot een uit te keren bedrag te komen, wordt het opgehaalde loonwaardepercentage vermenigvuldigd met het dagloon dat berekend is bij UWV.

Tijdens de vorige uitvoeringstoets over dit onderwerp hebben wij geconstateerd dat er naast de no-risk meerdere samenloopsituaties zijn van LKS met een uitkering van UWV (bijvoorbeeld ziekengeld wegens zwangerschap/bevalling of een WAZO-uitkering). Deze situaties waren – net als de combinatie van Beschut Werk met LKS – destijds niet meegenomen in het wetsvoorstel. We stellen vast dat dit in het aangepaste wetsvoorstel is gerepareerd. We kunnen de nieuwe werkwijze daarmee ook uitvoeren voor deze groepen.

In het afgelopen jaar is in diverse overleggen tussen uw ministerie, VNG en UWV gezocht naar manieren om de werkwijze rondom de LKS en de ziekmelding te verbeteren. UWV heeft waardering voor de wijze waarop dit voorstel tot stand gekomen is. UWV ondersteunt tevens uw streven naar vereenvoudiging van het proces rondom de ziekmelding van personen die met LKS werken, zodat administratieve lasten voor werkgevers verminderen. We hopen dat hiermee meer werkgevers bereid zijn om mensen met een beperking in dienst te nemen.

Het is -zoals ook in de vorige uitvoeringstoets aangegeven- voor UWV van belang dat het proces geautomatiseerd uitgevoerd kan worden en dat we toegang hebben tot betrouwbare gegevens. De voorgestelde wijziging is uitvoerbaar op de beoogde datum van 1 januari 2022. Onze zorg ligt bij het feit dat UWV moet gaan rekenen met het loonwaardepercentage dat ingevuld wordt door gemeenten. UWV kan niet beoordelen of deze gegevens juist zijn. We willen er vanuit kunnen gaan dat de uitkeringen die wij baseren op de door gemeenten geleverde gegevens per definitie als rechtmatig beschouwd kunnen worden. Wij constateren dat een boodschap van die strekking nog niet is opgenomen in de toelichting bij het wetsvoorstel en zien dit graag alsnog gerealiseerd. Daarnaast zou gedacht kunnen worden aan een externe bevestiging, bijvoorbeeld door het Inlichtingenbureau of de VNG, van het feit dat zowel het DKDbericht als de beschikking aan de werkgever beide hun basis vinden in de gemeentelijke applicatie voor Werk en Inkomen. Vanaf de start van de uitvoering in 2022 zal UWV het aantal klachten en meldingen van werkgevers over fouten in de no-risk bijdrage goed in de gaten houden en hierover zo nodig rapporteren aan uw ministerie.

Naast bovenstaande wijzen we u ook nog op de andere voorwaarden die naar voren zijn gekomen tijdens de U-toets:

- UWV haalt het loonwaardegegeven per ziekmelding eenmalig op, namelijk bij de berekening en toekenning van de Ziektewet of WAZO-uitkering. Een wijziging in de hoogte van de loonwaarde gedurende de uitkering wordt dus niet verwerkt.
- In de concepttekst staat geen overgangsrecht vermeld. Dit zou betekenen dat gemeenten op de inwerkingtredingsdatum voor alle lopende ziektegevallen de uitbetaling van de loonkostensubsidie moeten hervatten en dat UWV voor die lopende gevallen een aanvullende ZW-betaling moet doen. Dit is veel en foutgevoelig werk. UWV wil daarom de wijziging implementeren met eerbiedigende werkingskracht. Dat betekent dat UWV bij nieuwe ziektegevallen vanaf 1 januari 2022 de nieuwe werkwijze toepast. Bij ziektegevallen die zijn aangevangen voor de datum inwerkingtreding en die voortduren tot na deze datum, hanteert UWV de oude werkwijze. Bij betermelding geeft UWV dit door aan de gemeente, wordt de ZWbetaling beëindigd en de LKS-betaling hervat door de gemeente. Omdat een ziektewetuitkering maximaal 2 jaar duurt, kan de oude werkwijze in theorie nog tot 2 jaar na inwerkingtreding voorkomen. Dit betekent ook dat de huidige 'stop'-route operationeel gehouden moet worden tot de laatste ziekmelding die vóór 1 januari 2022 is binnengekomen, is afgehandeld. Om de eerbiedigende werking te regelen, moet er een overgangsrechtelijke bepaling worden opgenomen in het wetsvoorstel.
- Om de implementatie van de nieuwe werkwijze op tijd te kunnen starten, moet UWV voor 1 januari 2021 een opdrachtbevestiging ontvangen van uw ministerie.
- Deze U-toets is tenslotte onder voorbehoud van de bevindingen van een Gegevens Effect Beoordeling. Deze wordt in samenspraak met uw ministerie uitgevoerd.

Noodzakelijke wijzigingen en kosten

UWV zal het proces zoveel mogelijk geautomatiseerd uitvoeren. Daarnaast verwacht UWV een aantal niet-geautomatiseerde activiteiten, zoals het verwerken van uitval en het afhandelen van vragen en klachten. UWV verwacht vanaf 2022 jaarlijks 52.000 claims op de nieuwe manier te zullen afhandelen. De structurele kosten hiervoor bedragen in 2022 €590.000, in 2023 €790.000 en vanaf 2024 €890.000 per jaar.

Om de wetswijziging te implementeren, zal UWV het bestaande no-risk- en overige ZW- en WAZO-procesen aanpassen. Daarnaast moeten er enkele technische wijzigingen gerealiseerd worden, zoals de koppeling met het DKD-bericht. Uiterlijk 2 jaar na implementatie zal tevens de oude situatie uitgefaseerd moeten worden. De incidentele kosten hiervoor bedragen in totaal €1.090.000.

De nieuwe werkwijze voor de LKS-no risk maakt onderdeel uit van een pakket aan maatregelen in het kader van Breed Offensief. UWV verwacht in de komende periode nog meer (kleinere) wijzigingen, waarvoor de kosten soms individueel te laag zijn om op te voeren. UWV zal, als de diverse onderdelen van Breed Offensief getoetst zijn, de kosten daarom bij elkaar optellen en aan uw ministerie presenteren.

Overige aandachtspunten

Tot slot worden op dit moment de ziekmeldingen, zoals afgesproken steekproefsgewijs gecontroleerd. Voor mensen met een beperking kan deze controle, die soms bestaat uit het invullen van een digitale vragenlijst, ondanks geboden ondersteuning voor problemen zorgen. UWV is daarom met uw ministerie in gesprek over differentiatie in de aanpak van verschillende doelgroepen bij de controles van de ziekmeldingen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Fred Paling,
Voorzitter Raad van Bestuur